

Filipino

QUARTER 4

Hindi Ipinagbibili

PIVOT 4A Learner's Material Ikaapat na Markahan Unang Edisyon, 2021

Filipino Unang Baitang

Job S. Zape, Jr.

PIVOT 4A Instructional Design & Development Lead

Malou M. De Ramos & Agnes P. Caparros

Content Creator & Writer

Elaine T. Balaogan & Ricardo P. Makabenta
Internal Reviewer & Editor

Ephraim L. Gibas & Dyessa Jane P. Calderon **Layout Artist & Illustrator**

Alvin G. Alejandro & Melanie Mae N. Moreno Graphic Artist & Cover Designer

Ephraim L. Gibas

IT & Logistics

Jennifer T. Casequin, Cresmat Learning Center External Reviewer & Language Editor

Inilathala ng: Kagawaran ng Edukasyon Rehiyon 4A CALABARZON

Patnugot: Wilfredo E. Cabral

Pangalawang Patnugot: Ruth L. Fuentes

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na hindi maaaring magkaroon ng karapatang-ari sa anumang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayumpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitahan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anumang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang bahagi ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anumang paraan nang walang pahintulot ng Kagawaran.

Ang modyul na ito ay masusing sinuri at nirebisa ayon sa pamantayan ng DepEd Regional Office 4A at ng Curriculum and Learning Management Division CALABARZON. Ang bawat bahagi ay tiniyak na walang nilabag sa mga panuntunan na isinasaad ng Intellectual Property Rights (IPR) para sa karapatang pampagkatuto.

Mga Tagasuri

Gabay sa Paggamit ng PIVOT 4A Learner's Material

Para sa Tagapagpadaloy

Ang modyul na ito ay inihanda upang makatulong sa ating mga mag-aaral na madaling matutuhan ang mga aralin sa asignaturang **Filipino**. Ang mga bahaging nakapaloob dito ay sinegurong naaayon sa mga ibinigay na layunin.

Hinihiling ang iyong paggabay sa ating mga mag-aaral para sa paggamit nito. Malaki ang iyong maitutulong sa pag-unlad nila sa pagpapakita ng kakayahang magtiwala sa sarili na kanilang magiging gabay sa sumusunod na mga aralin.

Salamat sa iyo!

Para sa Mag-aaral

Ang modyul na ito ay ginawa bilang sagot sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong mabigyan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

- 1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi nito. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga gawain sa pagkatuto.
- 2. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat gawain.
- 3. Maging tapat sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
- 4. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
- 5. Punan ang **PIVOT Assessment Card for Learners** sa pahina 41 sa pamamagitan ng akmang simbolo sa iyong Lebel ng Performans pagkatapos ng bawat gawain.
- 6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagpadaloy kung tapos nang sagutin ang lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang iyong guro o tagapagpadaloy. Maaari ka ring humingi ng tulong sa iyong magulang o tagapag-alaga, o sinumang mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami na sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakukuha ka ng malalim na pang-unawa. Kaya mo ito!

Mga Bahagi ng PIVOT 4A Modyul

	V to 10 Learning	
	K to 12 Learning Delivery Process	Nilalaman
Panimula (Introduction)	Alamin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng MELC at ninanais na resulta ng pagkatuto para sa araw o linggo, layunin ng aralin, pangunahing nilalaman at mga kaugnay na
Pani (Introc	Suriin	halimbawa para makita ng mag-aaral ang sariling kaalaman tungkol sa nilalaman at kasanayang kailangan para sa aralin.
nlad ent)	Subukin	Ang bahaging ito ay nagtataglay ng mga aktibidad, gawain at nilalaman na mahalaga at kawili-wili sa mag-aaral. Ang karamihan sa mga gawain ay umiinog
Pagpapaunlad (Development)	Tuklasin	sa mga konseptong magpapaunlad at magpapahusay ng mga kasanayan sa MELC. Layunin nito na makita o matukoy ng mag-aaral ang alam niya, hindi pa niya
Pa (De	Pagyamanin	alam at ano pa ang gusto niyang malaman at matutuhan.
palihan ement)	Isagawa	Ang bahaging ito ay nagbibigay ng pagkakataon sa mag-aaral na makisali sa iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kanilang mga Knowledge Skills, at Attitudes (KSA) upang makahulugang mapag-ugnay-ugnay ang kaniyang mga natutuhan pagkatapos ng mga gawain sa Pagpapaunlad o D.
Pakikipagpalihan (Engagement)	Linangin	Inilalantad ng bahaging ito sa mag-aaral ang totoong sitwasyon/gawain sa buhay na magpapasidhi ng kaniyang interes upang matugunan ang inaasahan, gawing kasiya-siya ang kaniyang pagganap o lumikha ng isang produkto o gawain upang ganap niyang
	Iangkop	maunawaan ang mga kasanayan at konsepto.
apat ation)	Isaisip	Ang bahaging ito ay maghahatid sa mag-aaral sa proseso ng pagpapakita ng mga idea, interpretasyon, pananaw, o pagpapahalaga upang makalikha ng mga piraso ng impormasyon na magiging bahagi ng kaniyang kaalaman sa pagbibigay ng epektibong
Paglalapat (Assimilation)	Tayahin	repleksiyon, pag-uugnay, o paggamit sa alinmang sitwasyon o konteksto. Hinihikayat ng bahaging ito ang mag-aaral na lumikha ng mga estrukturang konseptuwal na magbibigay sa kaniya ng pagkakataong pagsama-samahin ang mga bago at dating natutuhan.

Ang modyul na ito ay nagtataglay ng mga pangunahing impormasyon at gabay sa pag-unawa ng mga Most Essential Learning Competencies (MELCs). Ang higit na pag-aaral ng mga nilalaman, konsepto at mga kasanayan ay maisasakatuparan sa tulong ng K to 12 Learning Materials at iba pang karagdagang kagamitan tulad ng Worktext at Textbook na ipagkakaloob ng mga paaralan at/o mga Sangay ng Kagawaran ng Edukasyon. Magagamit din ang iba pang mga paraan ng paghahatid ng kaalaman tulad ng Radio-based at TV-based Instructions o RBI at TVI.

Pagtukoy at Pagbuo ng Salitang Magkatugma

Aralin

Sa araling ito, ikaw ay inaasahang makatutukoy at makabubuo ng salitang magkatugma.

Basahin ang bugtong na binibigkas ni Jolo habang naliligo siya sa ulan. Pansinin ang mga salitang nasa hulihan ng bawat linya.

Ulan, ulan Pantay kawayan

Bagyo, bagyo Pantay kabayo

Ano ang napansin mo sa mga salita na nasa hulihan ng bugtong?

Magkapareho o magkasintunog ang hulihan ng mga salitang <u>ulan</u> at <u>kawayan</u> gayundin ang mga salitang bag**yo** at kaba**yo**.

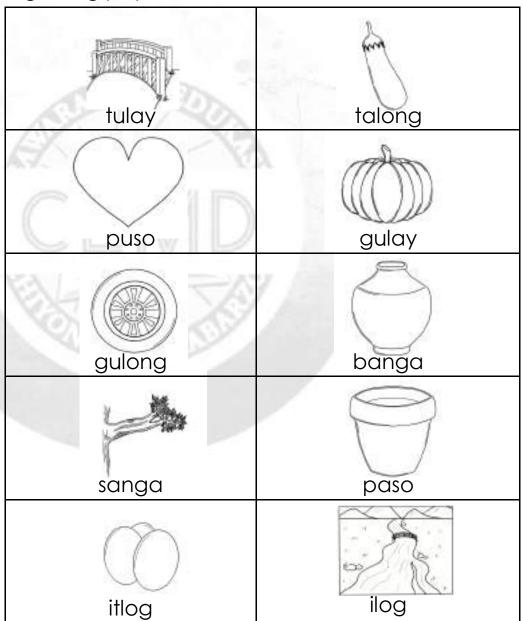
Ang mga salitang magkapareho o magkasintunog ang hulihan ay tinatawag na **magkatugma**.

Narito pa ang ilang halimbawa ng mga salitang magkatugma:

da**hon** - ka**hon** la**ta** - ma**ta** ba**so** - la**so** la**pis** - i**pis**

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Hanapin sa kahon ang mga salitang magkatugma. Isulat ang mga ito sa iyong sagutang papel.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Piliin at isulat sa iyong sagutang papel ang katugma ng salitang may salungguhit upang mabuo ang bugtong.

1	т	•
Ι.	Isana	prinsesa
	100110	

Nakau	po sa		

(tasa, bala)

Balahibo ay _____

(pako, buko)

Mataas pa sa _____

(ngipin, akin)

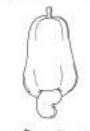
Damit ay _____

(di-mawari, sari-sari)

5. Dalawang tindahan

Sabay kung _____

(buksan, alisan)

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Bumuo ng limang (5) pares ng mga salitang magkatugma buhat sa mga pantig sa loob ng kahon. Isulat ang mga ito sa iyong sagutang papel.

а	nim	ta
ta	wa	sa
la	i de la companya de	pis
ba	SO	pa
gu	tu	lay

1.

2.

3._____

4. ______

5. ______ - ____

Kompletuhin ang pangungusap. Isulat ang iyong sagot sa iyong sagutang papel.

Ang mga salitang magkapareho o magkasintunog ang hulihan ay tinatawag na magkat __ g __ _.

Pagtukoy ng Simula ng Pangungusap, Talata at Kuwento at Pagbuo ng Simpleng Pangungusap

I

Aralin

Sa araling ito, ikaw ay inaasahang makatutukoy ng simula ng pangungusap, talata at kuwento at makagagamit ng mga natutuhang salita sa pagbuo ng mga simpleng pangungusap.

Anim na taon na si Ben.

Ang pangungusap ay binabasa mula sa kaliwa papunta sa kanan. Ang simula ng pangungusap ay ang unang salita sa kaliwang bahagi nito.

Ang salitang Anim ang simula ng pangungusap.

Ang talata at kuwento naman ay binabasa rin mula sa kaliwa papunta sa kanan at mula sa itaas papunta sa ibaba. Ang unang pangungusap na makikita sa itaas na bahagi nito ang simula ng talata o kuwento.

Halimbawa:

Anim na taon na si Ben. Nag-aaral na siya. Nasa Unang Baitang na siya. Si Gng. Santos ang kaniyang guro. Masaya siya sa paaralan.

Ang pangungusap na "Anim na taon na si Ben." ang simula ng talata.

Narito ang isang halimbawa ng kuwento. Ito ay binubuo ng mga talata. Sa bawat talata naman ay may mga pangungusap. Basahin at alamin ang simula ng kuwento, mga talata at pangungusap nito.

Ang Lapis ni Tess ni: Marilou de Ramos

May lapis si Tess. Dilaw at mahaba ang lapis. Bigay ito ni Jess sa kaniya.

Nawala ang lapis ni Tess. Hindi niya ito makita. Wala ito sa kaniyang bag.

Hinanap ni Tess ang lapis. Ayun! Naiwan pala ni Tess sa ibabaw ng mesa. Agad na kinuha ni Tess ang lapis.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong sagutang papel.

- 1. Ano ang simula ng pangungusap mula sa kuwento na "Ang Lapis ni Tess?
  - A. May
- B. mahaba
- C. Dilaw
- D. lapis

- 2. Ano ang simula ng kuwento?
  - A. Hinanap ni Tess ang lapis.
  - B. May lapis si Tess.
  - C.Bigay ito ni Jess sa kaniya.
  - D. Agad na kinuha ni Tess ang lapis.
- 3. Ano ang simula ng pangalawang talata sa kuwento?
  - A. Hindi niya ito makita.
  - B. Dilaw at mahaba ang lapis.
  - C. Nawala ang lapis ni Tess.
  - D. Wala ito sa kaniyang bag.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Basahin isa-isa ang mga salita mula sa kuwentong "Ang Lapis ni Tess".

may	Tess	bigay	nawala
ang	Jess	dilaw	hinanap
ni	lapis	mahaba	naiwan
si	bag	wala	kinuha

Maaari kang makabuo ng mga simpleng pangungusap sa pagsasama-sama ng mga salitang iyong natutuhan.

Halimbawa:

ang Dilaw lapis Dilaw ang lapis.

bag si May Tess May bag si Tess.

ang ni Naiwan Jess lapis Naiwan ni Jess ang lapis.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Gamitin ang mga salita upang makabuo ng simpleng pangungusap. Isulat sa iyong sagutang papel ang mga mabubuong pangungusap.

1. ang mga Masaya bata

______.

2. regalo Si Rene may ay

_____

3. kay Ang mga bulaklak ay Karla

- 4. ay Siya mabait bata na
- 5. Mahal sina ko Tatay at Nanay

Kompletuhin ang mga pangungusap. Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel.

Ang simula ng pangungusap ay ang u__ ng salita sa kaliwang bahagi nito.

Ang unang pangungusap na makikita sa it __ _s na bahagi ang simula ng talata o kuwento.

Makabubuo ng simpleng p_ngung_s_p sa pagsasama-sama ng mga salita.

Pagsulat nang may Wastong Baybay, Bantas at Gamit ng Malaki at Maliit na Letra

Aralin

Sa araling ito, ikaw ay inaasahang makatutukoy ng gamit ng maliit at malaking letra; makagagamit ng iba't ibang bantas; makasusulat nang may wastong baybay, bantas, gamit ng malaki at maliit na letra upang maipahayag ang ideya, damdamin o reaksyon sa isang paksa o isyu sa pangungusap; at makasusulat nang may wastong baybay at bantas ang salita at pangungusap na ididikta ng guro.

Mahalagang tandaan na sa pagsulat ng pangungusap, ang simula nito ay dapat isinusulat sa malaking letra.

Mabait na bata si Maria.

Ang salitang **Mabait** ang simula ng pangungusap. Ito ay nagsisimula sa malaking letra.

Bukod sa simula ng pangungusap, ang mga tanging ngalan ng tao, hayop, bagay, lugar, pangyayari, ngalan ng araw at buwan ay ginagamitan din ng malaking letra.

Halimbawa:

Si **Gng. Ramos** ang aking guro. **Mongol** ang lapis ko.

Nakatira siya sa Quezon.

Magsisimba kami sa **Linggo**.

Masaya ako tuwing Pasko.

Ang mga salitang **Gng. Ramos**, **Mongol**, **Quezon**, **Linggo** at **Pasko** ay mga tanging ngalan kaya nagsisimula ang mga ito sa malaking letra ito man ay nasa unahan, nasa gitna o nasa hulihan ng pangungusap.

Nilalagyan din ng wastong bantas sa hulihan ng pangungusap tulad ng tuldok, kung ito ay nagsasalaysay o nag-uutos; tandang pananong, kung ito ay nagtatanong, at tandang padamdam, kung ito ay nagsasaad ng matinding damdamin.

Tandang	Tandang
Pananong	Padamdam
?	

Kinakailangan din na wasto ang baybay ng mga salita sa bawat pangungusap upang mas maging malinaw ang mensaheng nais ipahatid nito.

Halimbawa:

Ako ay anim na taong gulang na. Buksan mo ang pinto.

Saan ka nakatira?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Lagyan ng tsek ($\checkmark$) kung wasto ang gamit ng malaki at maliit na letra. Ekis (X) naman kung hindi wasto. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

_____1. Sto. Tomas
_____2. sarah geronimo
_____3. sa Lunes
____4. ako ay bata.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Isulat sa iyong sagutang papel ang angkop na bantas sa hulihan ng bawat pangungusap.

- 1. Wow, ang ganda ni Ate___
- 2. Ano ang pangalan mo____
- 3. Lagyan mo ng palaman ang tinapay____
- 4. Ilang taon ka na___
- Masayang naglalaro ang mga bata____

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Isulat sa iyong sagutang papel ang wastong baybay ng mga salita o pangungusap na ididikta ng kasama sa bahay. Isaalang-alang ang gamit ng malaki at maliit na letra at lagyan ng wastong bantas.

(*Ang mga salita/pangungusap ay ididikta at hindi ipakikita sa bata)

- 1. takbo
- 2. kailan ka uuwi
- 3. si cardo ay isang pulis
- 4. nakatira sila sa quezon
- 5. sa linggo kami mamamasyal

Kompletuhin ang mga pangungusap. Isulat ang iyong sagot sa kuwaderno.

Sa pagsulat ng pangungusap, kinakailangan ay wasto ang bay_ _ _ ng bawat salita, may wastong ban_ _ _ sa hulihan at wasto ang gamit ng malaki at maliit na let_ _.

Paggamit ng Salitang Kilos at Pagsasabi ng Paraan, Panahon at Lugar ng Pagsasagawa ng Kilos

Aralin

Sa araling ito, ikaw ay inaasahang makagagamit ng mga salitang kilos sa pakikipagusap tungkol sa iba't ibang gawain sa tahanan, paaralan, at pamayanan at makapagsasabi ng paraan, panahon at lugar ng pagsasagawa ng kilos o gawain sa tahanan, paaralan at pamayanan.

Ang salitang kilos ay salitang nagpapakita ng kilos o galaw. Ang lahat ng ginawa, ginagawa at gagawin mo at ng iba ay tinatawag na salitang kilos.

Halimbawa ng mga salitang kilos:

magtatanim

May mga salita namang ginagamit sa pagsasabi ng paraan, panahon, at lugar ng pagsasagawa ng kilos. Ito ang nagsasabi kung paano, kailan, at saan isinasagawa ang kilos.

Halimbawa:

Siya ay natulog kanina.

Si Kuya ay tumatakbo nang mabilis.

Magtatanim si Tatay sa bakuran.

Ang salitang **kanina** ay <u>nagsasabi ng panahon</u> kung kailan siya natulog.

Ang salitang **mabilis** ay <u>nagsasabi ng paraan</u> kung paano tumatakbo si Kuya.

Ang salitang **sa bakuran** ay <u>nagsasabi ng lugar</u> kung saan magtatanim si Tatay.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Ipabasa sa kasama sa bahay ang usapan ng magkakaibigan na sina Sam, Hanna at Pol.

Super Nanay

Sam: Alam ba ninyo, magaling ang Nanay ko? Isa

siyang nars. Nag-aalaga siya ng mga pasyente

sa ospital.

Hanna: Magaling din ang Nanay ko. Isa siyang guro.

Matiyaga niyang tinuturuan ang mga bata

para matuto.

Pol:

Aba, magaling din ang Nanay ko! Isa siyang Super Nanay. Buong maghapon siyang gumagawa ng gawaing bahay. Siya ang naglilinis, nagluluto at naglalaba. Siya rin ang nag-aalaga at nagtuturo amina sa

magkakapatid.

Wow, ang gagaling ng mga Nanay natin! Sam:

Oo nga. Kaya dapat natin silang ipagmalaki. Hanna:

Tama! Pol:

Sagutin ang mga tanong. Gawin ito sa sagutang papel.

- 1. Ano ang ginagawa ng mga nanay nina Sam, Hanna at Pol?
- 2. Saan nag-aalaga ng maysakit ang nanay ni Sam?
- 3. Paano naman tinuturuan ng nanay ni Hanna ang mga bata?
- 4. Kailan gumagawa ng gawaing bahay ang nanay ni Pol?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Basahin ang bawat pangungusap at sagutin ang tanong. Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel.

- 1. Dadalaw kami kina Lolo at Lola sa Sabado. Kailan kami dadalaw kina Lolo at Lola?
- 2. Magaling magbasa ng kuwento ang mga bata. Paano magbasa ng kuwento ang mga bata?

- 3. Magtitinda sila ng gulay sa palengke. Saan sila magtitinda ng gulay?
- 4. Araw-araw naglilinis ng bahay si Nanay. Kailan naglilinis ng bahay si Nanay?
- 5. Masipag maglinis ang dyanitor sa paaralan. Paano maglinis ang dyanitor sa paaralan?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Pumili sa loob ng kahon ng salitang kilos na angkop sa pangungusap. Isulat ang iyong sagot sa kuwaderno.

gumagamot magsisimba nagtitinda umakyat nag-aaral

- 1. Ang mag-anak ay _____sa Linggo.
- 2. Ang tindera ay ______sa palengke.
- 3. Sa paaralan _____ ang mga bata.
- 4. Si Kuya ay _____sa puno.
- 5. Si Dr. Silva ay ______ ng maysakit.

Kompletuhin ang mga pangungusap. Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel.

Ang salitang k_ lo_ ay salitang nagsasaad ng kilos o galaw.

May mga salitang ginagamit sa pagsasabi ng para __n, p__ _ _h__n at lug__ _ ng pagsasagawa ng kilos.

Pagtukoy ng Kahulugan ng Salita Batay sa Kasingkahulugan

Aralin

Sa araling ito, ikaw ay inaasahang makatutukoy ng kahulugan ng salita batay sa kasingkahulugan.

May iba't ibang paraan ng pagtukoy ng kahulugan o anumang ibig ipahayag ng mga salita. Isa na rito ay ang pagbibigay ng kasingkahulugan nito.

Ang **kasingkahulugan** ng salita ay nagsasabi ng kapareho o katulad na ibig sabihin.

Ang pagtukoy ng kasingkahulugan ng mga salita ay makatutulong sa iyo upang mapalawak ang iyong bokabularyo o talasalitaan.

Halimbawa ng mga salitang magkasingkahulugan:

1.

magandang bulaklak

B

dalagang marikit

2.

3.

munting ibon

Ang **maganda** ay kasingkahulugan ng **marikit**. Ang **matayog** ay kasingkahulugan ng **mataas**. Ang **maliit** ay kasingkahulugan ng **munti**.

Narito pa ang ibang halimbawa ng salita at ang kasingkahulugan nito:

masaya – maligaya masarap – malinamnam mabango – mahalimuyak makipot – makitid

bughaw - asul

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Piliin ang kasingkahulugan ng mga salitang may salungguhit. Isulat ang ang iyong sagot sa sagutang papel.

1. <u>Maamo</u> ang alaga kong pusa. Hindi ito nakakatakot alagaan.

mabangis

mabait

2. Mahirap pumunta sa kanila dahil <u>makipot</u> ang daan. maluwang makitid

3. <u>Maligaya</u> si Tina sa kaniyang kaarawan dahil dumating ang lahat ng kaniyang kaibigan.

masaya malungkot

4. <u>Malinamnam</u> ang nilutong adobo ni nanay kaya marami akong nakain.

matabang masarap

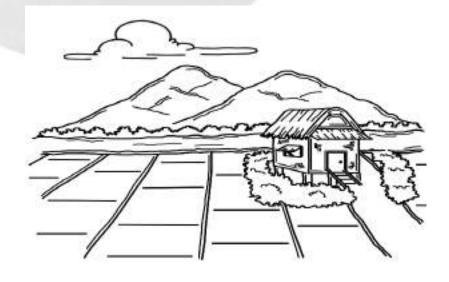
5. Si Kim ay <u>masinop</u> na bata kaya nakaipon siya ng pera.

matipid gastador

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Basahin ang tula. Hanapin ang kasingkahulugan ng mga salita mula sa tula. Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel.

Sa Kabukiran ni Malou M. De Ramos

Kaygandang pagmasdan Malawak na kabukiran May maluwang na palayan Mga butil ay ginintuan

Sa ilalalim ng asul na langit Bughaw na bundok ang masisilip Luntiang halaman sa paligid Berdeng damo ay kaibig-ibig

Sa tabing ilog ay munting kubo Maliit ngunit malinis na totoo Tahimik din sa paligid nito Payapa ang buhay dito

1. malawak	_		
2. asul	-	The second second	10
3. luntian	-	TO THE REAL PROPERTY.	V.
4. munti	-	- VOLUME - V	
5. tahimik	_		

Kompletuhin ang pangungusap. Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel.

Ang kasingkahulugan ng salita ay nagsasabi ng kapareho o kat_ la_ na ibig sabihin.

Pagbibigay ng Sariling Hinuha at Wastong Gamit ng Pang-ukol

Aralin

Sa araling ito, ikaw ay inaasahana makapaabibigay ng sariling hinuha at makakagamit ng pang-ukol.

Ang paghihinuha ay pagbibigay ng hula sa maaring mangyari ayon sa kahihinatnan isang ng sitwasyon. Maaring ito ay positibo o negatibo.

Basahin ang talata.

Pagkatapos ng Enhanced Community Quarantine o ECQ, naging maluwag na ang ibang magulang sa kanilang mga anak. Malaya na silang nakakalabas at hindi na nagsusuot ng face mask. Nalilimutan na rin ang social distancing. Ano ang maaring mangyari kung magpapatuloy ito?

Hinuha: Maraming magkakahawahan ng Covid 19.

pang-ukol ay mga kataga salitana Ang nag-uugnay sa salitang ngalan sa iba pang salita sa parirala o pangungusap. Ang mga katagang **ni**, **nina**, kay, kina, ng at ng mga ay halimbawa ng pang-ukol.

Ang pang-ukol na **ni**, **kay** at **ng** ay ginagamit na pang-ugnay sa isang salitang ngalan.

Halimbawa:

ni Nanay

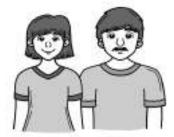
kay Ate

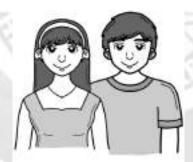
ng bata

Ang pang-ukol na **nina**, **kina** at **ng mga** ay ginagamit na pang-ugnay sa dalawa o higit pang salitang ngalan.

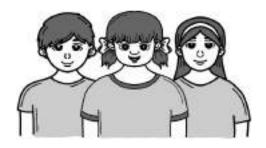
Halimbawa:

nina Nanay at Tatay

kina Ate at Kuya

ng mga bata

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin ang mga sitwasyon. Piliin ang letra ng tamang sagot. Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel.

- 1. Maagang gumising si Ana. Kumain siya. Naligo din siya. Nagsepilyo at nagsuot ng magandang bestida. Kinuha niya ang kanyang dasalan at rosary. Ano kaya ang gagawin ni Ana?
  - A. Mamasyal si Ana.
  - B. Magsisimba si Ana.
- 2. Kumuha ng pambungkal ng lupa si Roy. Nagbungkal siya ng lupa at itinanim na niya ang maliliit na buto. Araw-araw niyang dinidiligan ang mga ito. Isang araw, nagulat at natuwa si Roy. Ano kaya ang nangyari sa mga buto?
  - A. Sumibol na ang mga buto.
  - B. Nawala ang mga buto.
- 3. Ipinagbigay alam ng kapitan na magkakaroon ng paligsahan sa kalinisan ng barangay. Ang lahat ay nagtulong-tulong sa paglilinis at pagsasaayos ng kapaligiran. Ano ang mangyayari sa barangay nila?
  - A. Magiging makalat sa kanilang lugar.
  - B. Mananalo ang kanilang barangay sa kalinisan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Piliin ang tamang pang-ukol. Isulat ang mga ito sa iyong sagutang papel.

- 1. (Kay, Kina) Amy at Susie ang dala niyang pasalubong.
- 2. Sinundan ako (ni, nina) Bantay.
- 3. Niyakap (ng, ng mga) babae ang anak niya.
- 4. Maging magalang ang bilin (ni, nina) Lolo at Lola.
- 5. Pinagkaguluhan (ng, ng mga) tao ang dumating na artista.

Kompletuhin ang mga pangungusap. Isulat ang iyong sagot sa kuwaderno.

Ang paghih_nuh_ ay pagbibigay ng hula sa maaring mangyari ayon sa kahihinatnan ng isang sitwasyon.

Ang pang-u__ I ay mga kataga o salitang nag-uugnay sa salitang ngalan sa iba pang salita sa parirala o pangungusap.

WEEK
7

Pagbibigay ng Maikling Panuto at Wastong Pagbuo ng Payak na Pangungusap

Aralin

Sa araling ito, ikaw ay inaasahang makapagbibigay ng maikling panuto at makabubuo nang wasto at payak na pangungusap na may tamang ugnayan ng simuno at panaguri sa pakikipag-usap.

Ang panuto ay mga tagubilin o direksiyon sa pagsasagawa ng mga gawain. Ito ay maaaring pabigkas o pasulat. Ito ay makatutulong sa mabilis at maayos na pagsasagawa ng mga gawain.

Halimbawa:

Maghugas ng kamay.

Itapon ang basura sa basurahan.

Ang pangungusap ay may dalawang bahagi. Ang simuno at panaguri.

simuno ay ang paksang pinag-uusapan sa pangungusap.

Halimbawa: Kami ay sasali sa paligsahan.

Si Sita ay masipag na bata.

Ang Kami at Sita ay simuno sapagkat ang mga ito ang pinag-uusapan.

panaguri ay nagsasabi ng tungkol SCI pinag-uusapan.

Halimbawa:

Siya ay masayahin.

Nagluluto ng ulam si Nanay.

Ang masayahin at nagluluto ay panag-uri sapagkat ang mga ito ang nagsasabi tungkol sa pinag-uusapan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Magbigay ng maikling panuto tungkol sa mga larawan. Magpatulong sa iyong kasama sa bahay upang maisulat ang mga ito sa iyong sagutang papel.

3.

4.

5.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Punan ng tamang simuno o panaguri ang usapan. Isulat ang iyong sagot sa iyong sagutang papel.

Kompletuhin ang pangungusap. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

Ang pan_t_ ay mga tagubilin o direksiyon sa pagsasagawa ng mga gawain.

Ang pangungusap ay may dalawang bahagi. Ang s_m_n_ at pan_gur_.

8

Paglalarawan at Pagtukoy ng Kasarian ng mga Pangngalan

Aralin

Sa araling ito, ikaw ay inaasahan na makatutukoy ng mahahalagang detalye kaugnay ng paksang napakinggan at maibibigay ang paksa ng napakinggang tekstong pang-impormasyon.

Sa pagtukoy ng mahahalagang detalye ng isang teksto o kuwento, kailangang alamin ang mga salita na sumasagot sa mga tanong na <u>Ano</u>, <u>Sino</u>, <u>Saan</u>, <u>Kailan</u>, <u>Bakit at Paano</u>.

Ano. Ito ay tumutukoy sa bagay, hayop o pangyayari.

Saan. Ito ay tumutukoy sa lugar o pinangyarihan.

Sino. Ito ay tumutukoy sa tao o gumanap sa kuwento.

Kailan. Ito ay tumutukoy sa oras, araw, buwan, taon o petsa.

Bakit. Ito ay tumutukoy sa dahilan ng pangyayari.

Paano. Ito ay tumutukoy sa pagtatanong ng paraan o kilos na dapat gawin.

Sa pagtukoy ng paksa, mahalagang malaman ang mga detalye at pangyayari sa teksto o kuwento. Karaniwang sumasagot ito sa tanong na :

Tungkol saan ang teksto?

Ano ang kaisipang nais ipabatid ng teksto?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Pakinggan ang kuwentong babasahin ng iyong kasama sa bahay. Sagutin ang mga tanong. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

Kahanga-hanga si Rita

Sabado noon, umalis si Aling Maria at Mang Ben upang mamitas ng dalanghita sa bukid. Naiwan sa bahay si Rita at ang kaniyang tatlong kapatid. Tulong-tulong silang naglinis ng bahay.

Oras na nang pangahalian, hindi pa dumarating ang kanilang ama't ina. Maya-maya dumaing na ng gutom ang kaniyang bunsong kapatid. Hindi niya alam ang kaniyang gagawin dahil wala pang lutong pagkain.

Bigla niyang naalala ang ginagawang pagluluto ng kaniyang ina. Nagtakal siya ng dalawang gatang na bigas sa kaldero. Hinugasan niya ito at nilagyan ng sapat na tubig at saka isinalang sa kalan. Nang kumulo na ang sinaing ay isinapaw niya ang apat na itlog na kinuha sa pugad. Pagkaluto ng sinaing ay agad niya itong inihain sa kaniyang mga kapatid kasama ang itlog na isinapaw.

Masayang pinagsaluhan ng magkakapatid ang inihandang pagkain ni Rita.

Mga Tanong:

- 1. Saan at kailan nangyari ang kuwento?
- 2. Sino-sino ang umalis para mamitas ng dalanghita?
- 3. Ano ang ginawa ng magkakapatid?
- 4. Bakit napilitang magluto si Rita?
- 5. Paano nakakain si Rita at kaniyang mga kapatid?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Pakinggang mabuti ang tekstong babasahin ng iyong kasama sa bahay. Ibigay ang paksa nito. Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong sagutang papel.

1. Sa kasalukuyan, buong mundo ang dumaranas ng hindi birong pandemya. Nagsimula lamang ito sa isang bansa, kumalat hanggang sa buong mundo'y nahawahan. Virus na kinatatakutan, kay hirap na kalaban. Di mo alam kung sino ang tatamaan, bata, matanda, lalaki, maging nars o doktor man. Habang tumatagal, lumalawak ang nasasakop ng virus. Mga tao'y pinanatili sa tahanan at pinaranas ng pinakasimpleng buhay. Walang gala, walang pasyal, pati pagkain sa labas ay ipinagbawal. Mga paaralan, tanggapan at industriya ay nagsara. Ang tanging tanong, "Hanggang kailan ito matatapos?"

- 1. Ano ang paksa ng napakinggang teksto?
  - A. Ang Epekto ng Virus
  - B. Bawal Lumabas
- 2. Nakakita ka na ba ng walis-tingting? Kapag nag-iisa lamang ang tingting, marupok ito at madaling maputol. Subalit kapag pinagsama-sama ang mga tingting magiging matibay ito at nagagamit nang maayos. Ang mga miyembro ng pamilya ay parang tingting mas matibay kapag magkakasama. Kapag nagkakaisa at nagtutulungan ang buong pamilya, nagtatagumpay sila sa kanilang kinakaharap. (Halaw sa Alab Filipino)
- 3. Ano ang paksa ng napakinggang teksto?
  - A. Ang Walis Tingting Kapag Pinagsama-sama
  - B. Mabuting Dulot ng Pagsasama-sama ng Pamilya

Kompletuhin ang pangungusap. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

Sa pagtukoy ng mahahalgang detal__ _ ng tekstong napakinggan, kailangang matukoy ang mga salita na sumasagot sa mga tanong na An__, Sin__, Saa__, Kaila__, at Bakit.

Susi sa Pagwawasto

		yeardo
		3. Papasok
		2. Sasali
	В	I. manika
	$\forall$	3SPB2
	SPB2	2. Patukain ang alagang manok. G
100	Nagsaing si Rita at nagsapaw ng Itlog.	t. Magtakip ng panyo sa ilong at 5. bibig.
THE STATE OF	osunq.	3. Kumapit na Mabuti.
A 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10		5. Maghugas ng pinggan.
A STATE OF THE PARTY OF THE PAR	Naglinis ng bahay.	- Mag-ingat sa pag-akyat.
		Squdaudasqb)
	zapaqo, sa bahay	Maaring katulad ag ideya ng mga 1.
ANY FINAL	2PB1	SSPB1 G
	eek 8	week 7
6'		o wasibad
		t. araw-araw
		5. sa balengke 3. sa balengke
		i. sa sabado
6.7	-/-	g. Grundgamot 7. Grundgamot 1. Grundgamot
(6)		t. umakyat
100	balaba waliit	3. sisimba 2. nagtitinda 3. nag-aaral
4. nina 5. ng mga	berde	
gn .£ pnin .4	pnâpam walnwauâ	28PB2 f: prong maghapon 1.5
in .2	SPB2	y Magaling
J. Kina	masarap matipid	bahay 4.5.
3. B	wasaya	anwadawa ng gawaing 3.
A .[	mabait makitid	nagtuturo ng mga bata 3.
C2PB1	SPB1	SSPB1
MGGK 6	GGK 2	<u>₩66</u> €K 4
4. ? 5		2. pnksan
3.		t. sari-sari
2. ?	Mahal ko sina Tatay at Nanay.	3. akin 5.
i 'l		5. pako 4.
CSPB2 mamamasyal.		. tasa
J. √ 5. Sa Linggo kami		28 PB2 2: 9414 1414 171
4. X 4. Nakatira sila sa Que zon.	SPB3 Masaya ana maa bata	anga-banga 4. baso-paso G flog-bilog 5. gulay-tulay 1.
3. V 3. Si Cardo ay isang pulis.		.5 siqi-siqbl .5 gnolbt-gnolug
2. X 2. Kailan ka uuwi?		2. tawa-sawa 2. tawa-sawa 2.
]. \ ].Takbo!		. I minat-mina . [yalug-yalu
C2PB1 C5PB3	SPB1	
J Meek 3	еек 2	yeek] W

PIVOT Assessment Card for Learners

Personal na Pagtatása sa Lebel ng Performans para sa Mag-aaral

Pumili ng isa sa mga simbolo sa ibaba na kakatawan sa iyong naging karanasan sa pagsasagawa ng mga gawain. Ilagay ito sa Hanay ng LP o Lebel ng Performans. Basahin ang deskripsiyon bilang gabay sa iyong pagpili.

-Nagawa ko nang mahusay. Hindi ako nahirapan sa pagsagawa nito. Higit na nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.

-Nagawa ko nang maayos. Nahirapan ako nang bahagya sa pagsasagawa nito. Nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.

-Hindi ko nagawa o nahirapan ako nang labis sa pagsasagawa nito. Hindi ko naunawaan ang hinihingi sa gawain. Kailangan ko pa ng paglilinaw o dagdag kaalaman upang magawa ko ito nang maayos o mahusay.

Gawain sa Pagkatuto

Week 1	LP	Week 2	LP	Week 3	LP	Week 4	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	0
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	ĺ.
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	
. s.g.karara big. o		- 0 5 -		. ag.ca.a.e 2.g.e		r agrarate big. e	
Week 5	LP	Week 6	LP	Week 7	LP	Week 8	LP
	LP		LP		LP		LP
Week 5 Gawain sa	LP	Week 6 Gawain sa	LP	Week 7 Gawain sa	LP	Week 8 Gawain sa	LP
Week 5 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa	LP	Week 6 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa	LP	Week 7 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa	LP	Week 8 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa	LP
Week 5 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa Pagkatuto Blg. 2 Gawain sa	LP	Week 6 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa Pagkatuto Blg. 2 Gawain sa	LP	Week 7 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa Pagkatuto Blg. 2 Gawain sa	LP	Week 8 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa Pagkatuto Blg. 2 Gawain sa	LP
Week 5 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa Pagkatuto Blg. 2 Gawain sa Pagkatuto Blg. 3 Gawain sa	LP	Week 6 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa Pagkatuto Blg. 2 Gawain sa Pagkatuto Blg. 3 Gawain sa	LP	Week 7 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa Pagkatuto Blg. 2 Gawain sa Pagkatuto Blg. 3 Gawain sa	LP	Week 8 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa Pagkatuto Blg. 2 Gawain sa Pagkatuto Blg. 3 Gawain sa	LP
Week 5 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa Pagkatuto Blg. 2 Gawain sa Pagkatuto Blg. 3 Gawain sa Pagkatuto Blg. 4 Gawain sa Pagkatuto Blg. 5 Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	LP	Week 6 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa Pagkatuto Blg. 2 Gawain sa Pagkatuto Blg. 3 Gawain sa Pagkatuto Blg. 4 Gawain sa Pagkatuto Blg. 5 Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	LP	Week 7 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa Pagkatuto Blg. 2 Gawain sa Pagkatuto Blg. 3 Gawain sa Pagkatuto Blg. 4 Gawain sa Pagkatuto Blg. 5 Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	LP	Week 8 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa Pagkatuto Blg. 2 Gawain sa Pagkatuto Blg. 3 Gawain sa Pagkatuto Blg. 4 Gawain sa Pagkatuto Blg. 5 Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	LP
Week 5 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa Pagkatuto Blg. 2 Gawain sa Pagkatuto Blg. 3 Gawain sa Pagkatuto Blg. 4 Gawain sa Pagkatuto Blg. 5 Gawain sa	LP	Week 6 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa Pagkatuto Blg. 2 Gawain sa Pagkatuto Blg. 3 Gawain sa Pagkatuto Blg. 4 Gawain sa Pagkatuto Blg. 5 Gawain sa	LP	Week 7 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa Pagkatuto Blg. 2 Gawain sa Pagkatuto Blg. 3 Gawain sa Pagkatuto Blg. 4 Gawain sa Pagkatuto Blg. 5 Gawain sa	LP	Week 8 Gawain sa Pagkatuto Blg. 1 Gawain sa Pagkatuto Blg. 2 Gawain sa Pagkatuto Blg. 3 Gawain sa Pagkatuto Blg. 4 Gawain sa Pagkatuto Blg. 5 Gawain sa	LP

Paalala: Magkaparehong sagot ang ilalagay sa LP o Lebel ng Performans sa mga gawaing nakatakda ng higit sa isang linggo o week. Halimbawa: Ang aralin ay para sa Weeks 1-2, lalagyan ang hanay ng Week 1 at Week 2 ng magkaparehong ^{1} , ^{1} , ^{2} .

Department of Education. (2020). *K to 12 Most Essential Learning Competencies with Corresponding CG Codes*. Pasig City: Department of Education Curriculum and Instruction Strand.

Department of Education Region 4A CALABARZON. (2020). *PIVOT 4A Budget of Work in all Learning Areas in Key Stages 1-4: Version 2.0.*Cainta, Rizal: Department of Education Region 4A CALABARZON.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education Region 4A CALABARZON

Office Address: Gate 2, Karangalan Village, Cainta, Rizal

Landline: 02-8682-5773, locals 420/421

Email Address: lrmd.calabarzon@deped.gov.ph

